

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis Universa

Ad Mentem Præcipuorum Theologorum & Canonistarum, per Casus practicos exposita, nunc quartò ab ipso Authore revisa ... & in 4. Tomulos sic divisa, ut pro libitu in duas aut 4. Partes commodè compingi possit

à Casu XXXVII usque ad Casum LXXV. inclus. exhibens Materiam de Restitutione, de Contractibus, de Religione & Vitiis eidem oppositis

Jansen, Leonard

Coloniæ Agrippinæ, 1752

VD18 13475452-001

Casus LXIX. De Obligatione Voti.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39820

CASUS LXIX.

De Obligatione Voti

Vamus super variis votis anxius querit : 1. An in materia gravi votum possit obligare leviter, vel contra. 2. Quid in dubio de intentione, vel modo obligandi. 3. Si vovisti jejunare, vel à carnis abstinere omni die, an tenearis in Dominica. 4. Quid de sexagenario. 5. Quid de eo, qui vovit jejunare omni die Veneris, & Sabbathi, si in istos dies incidat Natalis Domini; quid de Religiosis, quibus Statuta Regularia in Natali Domini, aut in Quadragesima, quando pro populo est dispensatum, carnes vetant. 6. Quid si dubium resolvi non possit, neque certum tempus, aut terminus obligationis præfixus sit. 7. An vovens Religionem teneatur ad castitatem. 8. An voto peregrinationis satisfiat, si peragatur equo, curru, vel ex curiositate. 9. An possint aut debeant vota expleri per heredem aut alium. 10. An vovens indies audire Missam, satisfaciat, si die Dominicâ unum audiat immemor voti, vel nolens per eam voto satisfacere. 11. Quid si multa parva voverit. 12. Quid si Ecclesia calicem voverit, sed nesciat qualem, vel cui ex duobus, aut pauperi unam è duabus vestibus, an teneatur dare meliorem, vel una pereunte alteram. 13. An cum tempore determinato expiret obligatio voti. 14. An preveniri possit ante tempus. 15. An differri. 16. Quid circa votum abstinendi à lusu. 17. Avino. 18. An vovens sub conditione teneatur expectare conditionis eventum, aut liceat eius even-

even-

ventum impedire, 19. *Quid de voto pœnali*, 20. An peccet, qui dolet se vovisse. Pro Resolut.

QUÆR. I. An & qualiter votum obliget?

I. R. I. Omne votum validè emissum obligat ex virtute religionis ad præstandum id, quod voto promissum est. Est de fide. *Deut.* 23. v. 22. *Si nolueris polliceri absque peccato eris, quod autem semel egressum est de labiis tuis, observabis.* Item *Psal.* 75. v. 12. *Vovete, & reddite Domino Deo vestro.*

R. II. Transgressio voti est peccatum ex genere suo mortale, quia violare fidem & promissionem Deo factam potest esse gravis in Deum irreverentia; an autem, & quando hoc, vel illud votum obliget sub mortali, vel veniali, dijudicandum erit ex sequentibus regulis.

PRIMA: *Votum obligat secundùm intentionem voventis*; quamvis enim vovens ad materiam simpliciter levem se non possit obligare graviter, potest tamen ad materiam gravem se tantùm obligare sub veniali, vel etiam sub solâ pœnâ. Ratio est, quia votum est lex privata, quam vovens sibi liberè imponit, lex autem non obligat ultrâ intentionem legislatoris, hæc enim est anima legis; id tamen intellige de votis simplicibus; nam cum vota solemnia non à solo vovente, sed insimul à constitutione Ecclesiæ dependeant, non est in potestate voventis illorum obligationem mutare, ideòque in materia gravi obligant graviter, in levi leviter.

2. REGULA SECUNDA: *Si de intentione voventis constare non possit, attentenda est materia, si illa sit gravis, votum obligat sub mortali, si levis, sub veniali; illa autem res censetur gravis, qua talis est respectu legis Divinae vel Ecclesiasticae,*

utpo-

ut pote unius diei Jejunium, una Confessio, una Communio, auditio Missæ, &c. *Cajet. 2. 2. q. 88. c. 2. Laym. c. 3. Sporer à n. 92.* Econtra materia levis respectu legis, etiam est talis respectu voti, v. g. quinque *Pater & Ave*, Litanæ B. Mariæ Virginis, semel & alterâ vice visitare Venerabile, &c. Si quis vovit rem aliâs præceptam, v. g. se non inebriare, non furari, additur nova obligatio Religionis, ita ut in confessione non sufficiat dicere: Me inebriavi, sed dici debeat: Ego habens votum de non inebriando, me inebriavi; similiter si dubitetur de modo obligandi in voto, iterum attendenda est obligatio legis, v. g. vovisti legere, aut audire Sacrum, persolvere Horas Canonicas, aut alia Officia, teneris ea facere eâdem at- & intentione, eâdem integritate, quâ faceres, quando sunt præcepta, & ea immutando, transferendo, differendo iisdem modis peccas contra votum, quibus peccas contra præceptum; similiter si vovisti Jejunium, teneris illud servare secundum formam Jejunii Ecclesiastici, scilicet in unicâ refectione, & abstinentiâ à carnibus, permittâ tamen collatiunculâ vespertinâ; si vovisti Jejunium in vigilia aliqujus Sancti, si hæc incidat in Dominicam, potes jejunium prævenire in Sabbatho, sic enim prævenit Ecclesia; si vovisti jejunare omni die, non teneris diebus Dominicis, nisi id expressè intenderis, quia non censeris te voluisse obligare contra receptam Ecclesiæ consuetudinem; econtra si vovisti omni die abstinere à carnibus, etiam teneris diebus Dominicis, quia & hoc Ecclesia facit in Quadragesima; & sicut contra præceptum

D d

tum

R. D. Jansen Theol. Moral. Tom. II.

rum peccas toties, quoties in die carnes comedis, sic & contra votum; item sicut probabile est sexagenarium excusari à Jejunio Ecclesiastico, sic & à Jejunio quod vovit, nisi specialiter intendisset contrarium, *Tamb. Suar. l. 4. de voto c. 7. n. 9. Sanch. c. 11. num. 31.* Item qui vovit jejunare omnibus diebus Veneris & Sabbathi, probabiliter non obligatur, si festum Natalis Domini in istos dies inciderit, *Molin. Azor. hic c. 20. q. 3. Sporer sup.* quia si ejus diei tempore voti meminisset, non est præsumendum, hunc diem comprehendere voluisse, & in dubio minimum lequendum est. Dices: Pontifex *c. fin. de observat. jej.* dicit: Illos tunc carnibus vesci posse, qui nec voto, nec regulari observantiâ sunt astricti. *Be.* Pontifex supponit votum & intentionem voventis se ad talem casum extendisse; voluit igitur relinquere obligationem voti & regularum, declarando solam obligationem præcepti Ecclesiastici esse sublatam; si verò votum ad talem casum se non extendat, aut regula sit merè directiva, non obligans in conscientia, comedens carnes non peccat neque contra præceptum Ecclesiæ, quia illud pro tali casu sublatum est, neque contra votum, quia ad talem casum se non extendit; neque vi Regulæ quia non obligat sub culpa, ut suppono. Vid *Sanch.* qui plurimos refert *l. 4. de vot. c. 11. n. 64. Castropalao d. 1. p. 12. n. 13.* etsi hic dissentiat quoad obligatum vi voti. Unde resolves, Canonicos Præmonstratenses (idem est de aliis Religiosis, quorum Constitutiones sub culpa non obligant) per se non peccare, si contra sua Statuta comedant carnes in Natali Domini in feriam sextam incidente, aut in Belgio in Sabbathis à Nativitate Domini usque ad Purificationem; vel etiam in

in Quadragesima, si Episcopus loci cum fidelibus dispensavit; nam quamvis Episcopus cum Regularibus exemptis non possit dispensare, cum sibi non sint subiecti, possunt tamen Regulares se licite accommodare privilegio loci non minus, quam peregrinus, vel viator ibi existens, nisi statuto Ordinis in conscientia obligante prohibeantur, aut aliis scandalum præbeant.

TERTIA REGULA : Si nec ex intentione, nec ex materia dubium resolvi queat, votum strictè seu in favorem votantis est interpretandum, ut pro libitu possit eligere, quod minus est; quia libertas est in possessione, & in dubio minimum præsumitur, ut dixi Cas. preced. q. 3. Azor. Suar. n. 18. Sporer. à n. 90.

QUARTA : Si voto nullum tempus determinatum sit, obligat quamprimum commode impleri potest: nam omnis obligatio, qua dies non ponitur, præfenti die debetur, Reg. 14. ff. de R. 7. Bonac. Pyrrh. Leur. l. 3. decret. q. 883. Et ibid. Schmalzgr. n. 41.

QUINTA : Quando votis nullus finis vel terminus præfixus est, ut : Voveo deinceps castitatem, abstinere à vino, à carnibus, &c. censentur vota perpetua, Castropal. pun. 12. n. 22. Schmalzgr. n. 44.

QUÆR. II. Qualiter ex præmissis Regulis resolvi possint Casus practici? 7.

R. Modis seqq. 1. Qui vovit Religionem, aut sacros Ordines suscipere, vi talis voti non obligatur ad castitatem, quia eam non vovit, sed statum, cui castitas est annexa: ergo illo statu non assumpto non est castitatis obligatio, Valent. Cas. l. c. Suar. n. 15.

8. 2. Qui vovit peregrinari, præscindendo an eques vel pedes, potest eligere quod voluerit, quia verè peregrinatur, licèt id simul faciat ex curiositate, aut negotiorum causa, modò adfit voluntas invisendi loca sacra & colendi Deum, *Tamb. Castropalao pun. 12. n. 9.* Item qui vovit peregrinari eques, vel vecturâ, si sic non possit, non tenetur pedibus, ad hoc enim se non obligavit, & hic modus est notabiliter difficilior.
9. 3. Votum personale non potest expleri per alium, secus reale, v. g. vovisti confiteri, orare, jejunare, peregrinari, &c. non teneris neque potes votum hoc exsolvere per alium, est enim votum personale, & intentio fuit jejunare, orare in propria persona; econtrâ si aliquis vovit dare eleëmofynas, vel aliquem in suo defectu ad peregrinandum mittere, hoc votum erit reale, obligabitque hæredem, non quidem vi voti, sed ex quasi contractu, hoc ipso enim, quòd hæres adeat hæreditatem, obligat se ad omnia debita realia exsolvenda, *Laym. Sanch. Reiffenst. Schmaltzgr. n. 51.* Vid. *Cas. 67. n. 20.* Sed quid si aliquis gratis in se suscipiat votum reale alterius de alendo v. g. paupere, vel edificando sacello, an peccet mortaliter non exequendo votum? Negant *Cajet. Henriq.* quia dicunt tantùm obligari ex fidelitate, quæ inter homines non obligat sub mortali, secundùm dicta *Cas. 51. n. 2.* nisi id specialiter quis intendat; sed oppositum veriùs est, tum *ex c. licet, de voto*, tum quia suscipiens in se votum grave alterius videtur eo ipso totam alterius obligationem suscipere adeòque se velle obligare sub mortali.

4. Qui vovit indies audire Missam, satisfacit die festo audiendo unicam, etiamsi audiverit immemor voti, quia non est verosimile voventem se voluisse ad duplex Sacrum obligare, *Suar. c. 7. n. 14. Sanch. c. 11. n. 31.* Imò probabile est satisfacisse, etiamsi pro voto satisfacere noluerit, quia positâ materiâ seu solutione voti non est in ejus potestate, ut votum non sit solum, *Gobat. tr. 5. nu. 206.* etsi oppositum sit probabilius, ut patet à pari; sicut enim debitor dans centum gratis nolens extinguere debitum justitiæ, illud non extinguit, ita nec debitum voti, ut ostendi *Cas. 6. n. 19.*

5. Qui per unum, vel plura vota vovit multa parva, v. g. omni die orare quinque *Pater & Ave*; vel etiam unâ die orare *Credo, De profundis*, visitare Venerabile Sacramentum, dare exiguam eleëmofynam, &c. multa est disputatio inter Theologos, an hæ materiæ, si negligentur, coalescere possint in unum peccatum grave? Ante omnia recurrendum videtur ad intentionem voventis, an scilicet compensare voluerit altero die, quod priore omiserat, an ad illa multa parva uno vel pluribus diebus peragenda voluerit se obligare sub mortali, casu quo omnia simul negligeret, vel an ea parva uniantur in eodem Voto per modum unius materiæ, ut si unico Voto pro eodem die voveas 200. *Pater & Ave*, vel viginti pauperibus dare solidum, tunc enim totum negligere videtur mortale; aliud est, si res parvæ non sint inunibiles, eò quòd sint disparatæ, distinctis diebus annexæ; in dubio juxta Regulam superius datam minimum præsumitur, scilicet quòd voluerit se tantùm obligare venialiter, etiamsi ejusmodi levia disparata toto anno omitteret.

D d 3

6: Si

12. 6. Si promissisti calicem, & nescias qualem, teneberis ad argenteum, quia hic est accommodatus, & communi magisque vulgari uti venit nomine Calicis, quam cupreus aut aureus, *Cajet q. 88. a. 2. Laym. c. 3. n. 3. Sporer n. 90.* Si promissisti calicem aureum, sed ignoras cui ex duabus Ecclesiis, debes pretium dividere quia pro utraque est æqualis Ratio, *Castropalao p. 12. nu. 26. Leuren. l. c.* Si unam è duabus vestibus promissisti dare pauperi, & una auferatur, non teneris dare alteram, si ultra duas non habeas, quia non censeris te obligare voluisse ad dandam unicam, quam habes; si plures habeas, & ex his unam indeterminatè promissisti, unà, vel alterà furto sublatà, teneris dare aliam, quia singulæ sunt promissæ sub disjunctione: ergo si una perit, teneris ad aliam; si nescias, an promiseris viliolem, vel meliorem, satisfacis dando viliolem: idem est, si promiseris frumentum, vinum, oleum, eleëmofynam, nullam determinando qualitatem, vel quantitatem, satisfacis dando in quantitate, vel qualitate minore statui tuo non repugnante, & ad finem, ad quem vovisti, non ineptà; hinc si defunctus vovit vinum pro Sacrificio, hæres non satisfacit, nisi det vinum bonum, & Sacrificio dignum. DD. cit.
13. 7. Aliquando obligatio voti est annexa diei seu tempori, ita ut post lapsum istius temporis transierit omnis obligatio voti, nec tenearis supplere exposit, quod illo tempore omisisti; econtrà tempus aliquando additur, non ut finis seu terminus obligationis, sed ad urgendam voti executionem, ne nimium scilicet differatur, & tunc si intra tempus votum impletum non fuerit, im-

implendum est postea; at in praxi perquam difficile est discernere, quandonam obligatio voti finiat ur, aut non finiat ur cum tempore; pro quo accipere hanc Regulam: *Si ratio vel devotio ejusmodi temporis specialiter moveat ad hoc vel illud votendum pro tali tempore, tunc votum est annexum tali tempori, ita ut illo praterlapso non amplius obliget; aliud est si ratio temporis non moveat specialiter; in exemplis res clarescet: Vovisti audire Sacrum, vel jejunare die veneris ob speciale devotionem erga Crucem, & Passionem Domini, die Sabbathi ob commemorationem B. Mariæ Virginis, confiteri in festo S. Sebastiani ob patrocinium contra pestem, &c. in his obligatio voti est annexa tempori seu diei, & cum eo finitur, ut si eo die negligas, altero die supplere non teneris; item vovisti orare Rosarium determinatè coram hac imagine ob ejus miracula, si coram eâ non possis, non teneris coram aliâ; similiter votum peregrinandi Romam ob Jubilæum pro hoc anno publicatum, si non exolvitur nunc, non obligat anno sequenti; item vovisti per totum annum jejunare singulis feriis sextis, si principaliter intenderis honorare hunc annum, quia v. g. est Jubilæus, intermissa vel impedita hoc anno jejunia, non teneris supplere anno sequente, quia obligatio finitur cum anno, cui fuit annexa; secus si principaliter vovisti talem numerum jejuniorum, v. g. 52. vel non vovisti ex speciali motivo vel devotione erga tale tempus, tunc votum non est annexum tempori, sed tempus censetur tantum addi pro urgendâ voti executione, ne nimis diu differatur, v. g. vovisti intra annum, aut in festo S. Norberti ingredi Religionem, proximo mense, vel septimana confiteri, aut dare eleëmofynam, si hæc non impleas*

tempore præfixo, teneris expost. Ratio est, quia tunc primariò non intenditur tale tempus, sed res ipsa ejusque executio; unde patet, in votis personalibus per sæpè obligationem esse annexam diei, rarò in realibus.

14. 8. Ex dictis sequitur, vota annexa temporis sicut extinguuntur cum tempore, sic nec præveniri possunt ante tempus, v. g. vovisti jejunare in vigilia S. Petri ob ejus honorem, si prævideas eo die te fore impeditum, non teneris jejunium anticipare; potes tamen, si velis tali casu illud commutare in jejunium anticipatò vel expost faciendum, quia gratius est DEO jejunium anticipare, vel differre, quàm omninò omittere; si vovisti intra tres sequentes dies semel jejunare, si non possis ultimo, teneris primo vel secundo, quia primus & secundus dies pertinent ad tempus voti; econtrà si vovisti sequenti septimanâ jejunare, quia v. g. est hebdomas Rogationum, non teneris hac septimanâ jejunium anticipare, etiam si prævideas te impediendum sequenti; patet à pari in Missa, quam si in Dominica audire non possis, eam prævenire non teneris in Sabbatho, quia tunc nondum adest tempus obligationis; si tamen die Dominicâ es impeditus horâ undecima, teneris audire horâ decimâ, *Sanch. c. 14. Tamb. c. 12, §. 3. num. 2.*

15. 9. Vota emissa nullo tempore executionis præfixo, v. g. vovisti aliquando peregrinari Romam, aliquando ingredi Religionem, &c. obligant statim, ut primùm fieri potest, juxta illud Deut. 23. *Cum votum voveris Domino, non tardabis reddere, si moratus fueris, reputabitur tibi in peccatum.* Ideòque sine justa causa differens peccat, Pontas V. votum Cas. 26. justa autem differendi causa est

major implendi commoditas, major corporis & animæ utilitas, &c. ut si eleëmofynam differas ad tempus, quo pauperes magis indigebunt, differes Religionem, donec pater consentiat, donec ætate, & viribus convalescas, donec necessariis scientiis imbutus fueris, non peccabis, Sanchez. l. 14. num. 2. Pyrrhing. num. 9. Leur. l. c. quamvis autem executio voti graviter obligantis sine mortali differri possit, non convenit inter DD. videtur statui posse hæc Regula: *Quoties votum grave differtur usque ad periculum oblivionis, vel impotentia implendi, semper est mortale; si vero tale periculum non adsit, & votum non contineat obsequium DEI perpetuum, v. g. votum centies jejunandi, peregrinandi, eleëmofynam dandi; qualiscunque dilatio probabiliter non excedit unquam veniale.* Ita quoad rem Tamb. n. 11. Soper à num 116. Ratio est, quia qui dat totum quod promissit, & nullum damnum creditori, aut promissario ex mora facit, non est condemnandus gravis culpæ, at in prædictis votis post quantamcunque dilationem secluso periculo oblivionis, vel omissionis adhuc vovens dat totum, quod promissit, neque ex hac dilatione, vel mora nullum damnum Deo faciet; (dispar est ratio de creditore humano, cui ferè semper nocet longa debiti dilatio) ergo ejusmodi dilatio non gravis, sed levis tantùm culpa censerì debet; & cum vovens nullum sibi tempus determinarit, videtur tantùm se graviter voluisse obligare ad rem ipsam, non autem graviter ad non differendam executionem, quamvis satis sciat se peccare venialiter, si differat sine causa. Dixi in Regula: Si votum non contineat perpetuum DEI obsequium; nam

si sit de perpetuo DEI obsequio, utpote votum Religionis, votum suscipiendi S. Ordines, aut perpetuò inserviendi infirmis, tunc notabilis dilatio absque justa causa erit peccatum mortale, ut fatentur omnes; quò enim diutiùs differtur, eò plùs auferitur de DEI obsequio; sed quænam tandem dilatio hîc erit notabilis & mortalis? *Tambur. sup. num. 10.* dicit, quòd attendenda sit ætas voventis; si vovens Religionem sit quindecim vel sexdecim annorum, dilationem ad tres vel quatuor annos putat non esse peccatum grave; si sit triginta, quadraginta aut plurium annorum, censet minorem dilationem, v. g. octo vel sex mensium, esse mortale. Rationem dat, quòd tres vel quatuor anni, si demantur à servitio totius vitæ ab adolescentia in senium, meritò videri possint materia parva, at minimè videntur materia parva, si demantur ab ætate jam provecta; probabiliùs tamen videtur quòd dilatio Religionis ad medium annum sine justa causa semper & pro omni ætate sit mortale; nam quamvis medius annus respectu 70. vel 60. annorum sit quid leve, est tamen aliquid grave in se, sicut unum jejunium, una confessio respectu centum sunt quid leve; in se tamen quid grave, & materia sufficiens ad mortale; ergo similiter servire Deo ad medium annum, *Sanch. num. 12. Castropalao p. 13. n. 7.*

16. 10. Qui vovit abstinere à lusu, nescius an intellexerit omnem lusum, vel solum lusum immoderatum, tantùm obligatur vitare lusum immoderatum, quia in dubio votum explicandum est in favorem voventis; de cætero ex fine, ob quem quis vovit, colligenda est voti obligatio, v. g. vovisti abstinere à lusu eo fine, ut evites jacturam pecuniæ, teneris tantùm abstinere à lusu, in quo est

probabile periculum notabilis jacturæ; si vovisti ad evitandas rixas, blasphemias, perjuria, meris abstinere à lusu, in quo hæc prudenter mere potes; si vovisti ob jacturam temporis, ab omni lusu abstinere debes, potes tamen per alium ludere, licet aspiciendo tempus perdas, quia hoc non est propriè ludere; econtrà non potes pro ludere, quia propriè ludis, & perdis tempus.

11. Qui vovit non bibere vinum, toties peccat quoties vinum bibit, quia votum est negativum, sicut negativum est præceptum non comedendi carnes die Veneris; & sicut mortaliter peccat contra hoc præceptum, qui die Veneris intendit vel efficaciter desiderat comedere carnes, sic tam peccat contra votum, qui intendit bibere vinum, quamvis reverà non bibat; aliud est, si in tali potu, vel esu solùm morosè oblectetur. Illicio est, quia desiderans bibere vinum intendit infringere votum, si posset, adeòque in intentione est sacrilegus, hoc autem non tenet de mortali delectatione. In dubio qualiter votum abstinendi à vino obliget, iterum recurrendum est ad mentem voventis; si ideò vovit, ut præcaveat ebrietatem, non peccabit mortaliter, etiamsi multum bibat, modò certus sit non esse periculum ebrietatis; si eo fine vovit, ne sua dilapidet, non peccabit mortaliter, nisi in vino notabilem quantitatem consumat, nec peccabit, si bibat vinum alienum, *Sanchez. Tambur. l.c.* si vovit ex motivo temperantiæ, ut peccet mortaliter, debet tantum bibere, quantum sumere solet homo moderatus in prandio, v. g. mediam amphoram, minus sumat, peccat solùm venialiter, *Castro-Blas, Sporer sup.* Qui vovit, totà die non

gustare vinum, *La Croix num. 465.* dicit, tantum primâ vice peccare, etsi illud sæpiùs bibat, quod verum est, si intenderit se mortificare, per hoc præcisè, quòd abstineat à primo potu; tunc enim postquam semel bibit, non est ampliùs possibile votum servare, adedque votum cessat obligare; aliud est, si ex motivo temperantiæ intendat totâ die simpliciter à vino abstinere, ut dictum est sup. Idem est de eo, qui vovit jejunare in pane & aquâ, si intendat tale jejunium, quòd dicere possit: Hodie præter panem & aquam nihil à me sumptum est, peccat tantum primâ vice, etsi sæpiùs vinum bibat, vel alium cibum comedat; si tamen vovisset, se eo die bibiturum solam aquam, toties peccaret, quoties alium liquorem biberet, rationem dat *Sporer num. 94.* quòd votum de bibendo solam aquam sit negativum, obligans ad non bibendum totâ die alium potum: ergo quoties hunc bibit, toties peccat; econtrâ votum jejunandi in pane & aqua est principaliter quid positivum.

18. 12. Qui vovit sub conditione dependente à suo arbitrio, non tenetur expectare eventum conditionis, quia tunc obligationem voti voluit subesse libero suo arbitrio, v. g. puella vovit inire Religionem, si adhuc semel fornicata fuerit, potest inire matrimonium, antequam fornicetur; item si dicat, voveo Religionem, si dotem accipero, si pater consentiat, si musicam didicerit, &c. non peccat, etiamsi negligat dotem, aut consensum petere, vel musicam addiscere, aut sine dolo patrem roget non consentire, *Sanch. c. 23. à num. 28. Lewren. 9. 186. Schmalzg. num. 68.* Ratio est, quòd valor voti dependeat ab eventu conditionis, quæ reverà non

non evenit : denique si malum sit non implere conditionem Voti, v. g. vovisti Religionem, si intra annum non fueris fornicatus, si ideò forniceris, ut à voto libereris, peccas graviter contra Religionem, DEUM illudendo : Voto tamen non obligaris, quia non existit conditio, à quâ volebas pendere valorem Voti ; imò valdè probable est, non valere Votum, etiamsi fraude vel metu facias, ut non eveniat conditio Voti, v. g. fraude inducis patrem, ut non consentiat. Ratio est, quia non voluisti te aliter obligare, quàm sub eventu conditionis, quæ non evenit; nec obstat, quòd promissio homini facta, & acceptata, si fraude, vel metu impediatur, postea servari debeat; nam homini tunc propriè sit injuria & damnum, quod ex justitiâ resarciri debet; DEO autem non fit damnum in bonis suis, neque propriè injuria, sed irreverentia, quæ non restitutionem, sed pœnitentiam exigit, *Suar. c. 17. num. 20. Castropalao p. 17. à num. 11.* Econtra si conditio Voti non pendeat à voluntate voventis, tenetur expectare, quamdiu conditio est probabiliter futura, v. g. æger vovet Religionem, si plenè convaluerit à morbo, peccat contra Votum, si nubat quamdiu est spes recuperandæ sanitatis, nisi periculum incontinentiæ, vel alia justa causa excuset.

13. Votum pœnale potest obligare vel tantùm ad pœnam, ut : *Voveo jejunare, quoties lusero,* vel simul ad rem, & pœnam, ut : *Voveo non ludere, & quoties lusero, jejunare,* in primo casu non peccas, ludendo; si tamen lusero, obligaris jejunare; in secundo & peccas ludendo, & non jejunando post lusum. Si vovisti jejunare, quoties te inebriaveris, si inebriatio non sit mortali-

tali-

taliter mala, aut si sit quidem mortaliter mala, sed non fuisti memor voti, non obligaris ad pœnam, quia non peccasti formaliter contra votum, *Sanch. c. 22. num. 18. Laym. c. 5.* Similiter plures dicunt, te non obligari ad pœnam, si quidem memor voti, sed immemor pœnæ, te inebriasti, quia ideo vovisti pœnam, ut per eam deterrearis ab ebrietate; si verò non fuisti recordatus pœnæ, per eam non potuisti deterri: ergo. At non video, quomodo quis possit esse memor voti pœnalis, & non cognoscere pœnam; hoc ipso enim, quo cognosco votum jejunandi, si me inebriavero, etiam cognosco jejunium seu pœnam. Quæ dicta sunt de voto jejunandi, si me inebriavero, etiam tenent de aliis votis pœnalibus. Sed quid si quis dubitet, an se obligaverit ad pœnam toties quoties, vel tantum pro prima vice? *20.* Si pœna, quam promisisti, sit gravissima, v.g. vovisti edificare Ecclesiam, vel peregrinari Romam, si adulterium commiseris; censeris tetantum pro primâ vice ad pœnam obligasse, de aliis pœnis moderatis verius est cuilibet transgressioni suam pœnam correspondere, & toties quoties te obligare voluisse, nisi aliundè sit major præsumptio in oppositum, quia hâc ratione te efficacius à delicto præservas, quod præcipuè intendisti, *Sanch. num. 21. Castropalao p. 18. in fine.*

20. 14. Qui dolet se vovisse, non peccat, si adfit justa causa dolendi, eò quòd v.g. incautè voverit, votumque ei plus periculi, quàm fructus afferat,